

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาไทยมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติไทยจำเป็นสำหรับการติดต่อสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ จึงควรให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีความรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่ดี เหมาะสมกับช่วงอายุและช่วงชั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม ทักษะการใช้ภาษาไทยประกอบด้วยทักษะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ปัจจุบันทักษะการอ่านเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นทักษะที่มีคุณค่าเป็นที่มาของความรู้ความคิด และความคิดสร้างสรรค์ จึงควรมุ่งเน้นกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน และเทคนิคการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาการอ่านให้กับนักศึกษา และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ โดยพิจารณาได้จากการที่รัฐบาลมีนโยบาย ส่งเสริม ให้ประชาชนรักการอ่านอย่างจริงจัง และเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 มีมติคณะรัฐมนตรีให้ การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน และในปี 2552 - 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ รวมทั้งจัดให้มีคณะกรรมการส่งเสริม การอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554, น. 1) อีกทั้ง กรุงเทพมหานครและภาคีเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน เตรียมพร้อมจัดงานใหญ่ชื่อว่า “กรุงเทพมหานคร เมืองหนังสือโลก 2556” ระหว่างวันที่ 21 - 23 เมษายน 2556 เพื่อแสดงศักยภาพ และฉลองการรับ ตำแหน่งเมืองหนังสือโลกอย่างภาคภูมิใจและสมเกียรติพร้อมประกาศเดินทางร่วมมือสร้างสรรค์ กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนา และขยายพื้นที่การอ่าน ชักชวนชาวกรุงเทพฯ ร่วมอ่านหนังสือมุ่ง ผลักดันให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครแห่งการอ่าน (มติชนออนไลน์, 2556)

ปัจจุบันการอ่านของคนไทยมีแนวโน้มลดต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2554, หน้า 4) ในบทสรุปสำหรับผู้บริหารการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร 2554 ได้กล่าวถึง เวลาเฉลี่ยที่ใช้อ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานสำหรับผู้อ่านหนังสือที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปทั้งหมด ใช้เวลาอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานเฉลี่ย 35 นาทีต่อวัน โดยกลุ่มเด็กและ เยาวชนใช้เวลาอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาเฉลี่ย 39 - 43 นาทีต่อวัน มากกว่ากลุ่มวัยทำงาน และกลุ่มผู้สูงอายุที่ใช้เวลาอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาเฉลี่ยประมาณ 31 - 32 นาทีต่อวัน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2551 พบว่า กลุ่มเด็กที่อ่านหนังสือใช้เวลาอ่านเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่กลุ่ม วัยอื่นใช้เวลาอ่านหนังสือลดลง สอดคล้องกับคำกล่าวของนายกุลธร เลิศสุริยะกุล ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สำนักงานส่งเสริมการศึกษาศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) กล่าวว่า เด็กไทยอ่านหนังสือประมาณ 2 - 5 เล่มต่อปี ขณะที่เด็กสิงคโปร์และเวียดนามอ่านหนังสือประมาณ

50 - 60 เล่มต่อปี เพราะฉะนั้นต้องพยายามเพิ่มพฤติกรรมการอ่านหนังสือให้กับเด็กไทย (คมชัดลึกออนไลน์, 2555)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดีแล้ว ก็จะทำให้เข้าใจเนื้อหาเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าผู้เรียนอ่านได้ช้า ไม่สามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ รวมถึงการขาดความเข้าใจเนื้อหาจากการอ่าน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเกิดความท้อแท้ไม่อยากเรียน ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญและตระหนักว่าทักษะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ จึงควรหาวิธีการสร้างทักษะการอ่านให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ซิมป์สัน (Simpson, 1951, p. 5) ได้กล่าวว่าทักษะการอ่านสามารถปรับปรุงฝึกฝนให้ดีขึ้นได้หากฝึกอย่างมีระบบผู้ได้รับการฝึกสามารถเพิ่มความเร็วในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านได้ภายในระยะเวลา 4 - 7 สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของกอนสแตนท์ (2549, น. 33) ว่าสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเพิ่มความเร็วในการอ่านก็คือการฝึกฝน หากใช้เวลาฝึกฝนวันละ 15 นาที ติดต่อกัน 30 วัน จะพบว่าความเร็วในการอ่าน การจดจำ และการสรุปความจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

การที่ผู้วิจัยใช้แบบฝึกเพื่อเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วให้กับนักศึกษาจะทำให้นักศึกษาได้ทราบว่าตนเองมีสมรรถนะการอ่านหนังสืออยู่ในระดับใด นักศึกษาเกิดการตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมพื้นฐานก่อนการเรียนต่อไปในระดับอุดมศึกษาซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านอย่างมาก สำหรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการอ่านมีอยู่ในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น ในหมวดการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษา ได้แก่ รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ในหมวดวิชาเฉพาะในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ได้แก่ รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานห้องสมุดและสารสนเทศ และรายวิชาการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต กอปรกับการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์จากนักศึกษาที่เคยเรียนในรายวิชามาแล้วพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยนำสมรรถนะการอ่านเร็วมาใช้ในการอ่านหนังสือ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น จำไม่ได้ว่าเคยเรียนเทคนิคการอ่านเร็วมาก่อน ไม่ทราบมาก่อนว่ามีเทคนิคการอ่านเร็ว และบางคนเคยทราบมาก่อนแต่ไม่เคยนำมาใช้ทำให้จำไม่ได้ว่าจะนำเทคนิคการอ่านมาใช้อย่างไร เป็นต้น

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านเร็วให้กับนักศึกษา และเป็นการเตรียมความพร้อมในเรื่องการอ่านให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนที่จะศึกษาในระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการอ่านเร็วของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วและกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการอ่านเร็วของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก
3. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านเร็วที่สร้างขึ้นใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการใช้แบบฝึกเพื่อเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 23 ห้องเรียน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2557)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสอบปลายภาคในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เพื่อใช้ในการพิจารณาว่าประชากรมีความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จากห้องเรียนจำนวน 23 ห้องเรียน นำมาศึกษาจำนวน 2 ห้องเรียนและทำการจับสลากอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการเงิน และนำมาทำการทดสอบก่อนเรียนเพื่อเปรียบเทียบว่าทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะนำห้องเรียนทั้ง 2 ห้องมาใช้วิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การได้รับการฝึกกับการที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมสมรรถนะการอ่านเร็ว

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราเร็วในการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านและสมรรถนะการอ่านเร็ว

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วจะมีสมรรถนะการอ่านเร็วสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก
2. แบบฝึกเพื่อเสริมสมรรถนะการอ่านเร็วสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2557 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

แบบฝึก หมายถึง แบบวิธีฝึกทักษะการอ่านเร็วมีจำนวน 6 แบบ ได้แก่ แบบฝึกเคลื่อนไหวสายตา แบบฝึกความหมายคำ แบบฝึกอ่านเป็นวลี แบบฝึกอ่านเจาะจง แบบฝึกอ่านข้ามคำ และแบบฝึกความเข้าใจในการอ่าน

อัตราในการอ่านเร็ว หมายถึง จำนวนคำที่อ่านได้ในเวลาหนึ่งนาที

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความ ซึ่งวัดโดยการนำคำตอบที่ถูกต้องมาคิดค่าร้อยละ

สมรรถนะการอ่านเร็ว หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนคำที่นักศึกษาอ่านเข้าใจภายในหนึ่งนาที จากการทำแบบทดสอบสมรรถนะการอ่านเร็ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้แบบฝึกการอ่านที่เหมาะสมกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แบบฝึกดังกล่าวจะเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ที่ต้องการส่งเสริมสมรรถนะการอ่านของนักศึกษา
2. ชุดฝึกสมรรถนะการอ่านเร็วช่วยสร้างความตระหนักให้กับนักศึกษาในการฝึกสมรรถนะการอ่านเร็ว
3. เป็นแนวทางในการสอนอ่านที่จะช่วยให้นักศึกษามีสมรรถนะการอ่านเร็วขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการเรียนและศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของนักศึกษาต่อไป